

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง บทบาทของพระสงฆ์ในการสงเคราะห์เด็กหญิงด้อยโอกาส : กรณีศึกษาโครงการหอพักหญิงดรุณรักษ์ในพระราชานุเคราะห์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โรงเรียนนันทบุรีวิทยา วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร จังหวัดน่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในการสงเคราะห์เด็กหญิงด้อยโอกาสในโครงการฯ เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการสงเคราะห์ เพื่อศึกษาทัศนคติและความคาดหวังของเด็กหญิงด้อยโอกาสในโครงการที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์

วิธีดำเนินการวิจัย คือ การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิจัยเอกสาร และการวิจัยภาคสนาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากเด็กหญิงด้อยโอกาส ครูผู้ดูแล และผู้บริหาร แบบสอบถามใช้กับเด็กหญิงด้อยโอกาสในโครงการฯ จำนวน 59 คน ผลการวิจัยพบว่า พระสงฆ์ที่มีบทบาทในการสงเคราะห์เด็กหญิงด้อยโอกาสในโครงการฯ มี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มพระสงฆ์ผู้บริหารโรงเรียนนันทบุรีวิทยา กลุ่มพระสงฆ์ครูอาจารย์โรงเรียนนันทบุรีวิทยา และกลุ่มพระสงฆ์บัณฑิตอาสา พระสงฆ์ 3 กลุ่ม นี้ได้ทำการสงเคราะห์ 5 ด้าน คือ สงเคราะห์ด้านสวัสดิการ (ปัจจัย 4) สงเคราะห์ด้านการปลูกฝังจริยธรรม สงเคราะห์ด้านการศึกษา สงเคราะห์ด้านอาชีพ และสงเคราะห์ด้านสุขภาพ

ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการสงเคราะห์มีดังนี้คือ ความไม่สะดวกในการปฏิบัติงานของพระสงฆ์เนื่องจากสถานภาพความเป็นพระสงฆ์และเด็กที่ให้การสงเคราะห์เป็นเด็กหญิงซึ่งอาจเกิดความเหมาะสมได้ถ้ามีความใกล้ชิดเกินไป ปัญหาต่อมาคือการประสานงานกันระหว่างพระสงฆ์ ครูผู้ดูแล ผู้บริหาร และเด็กหญิง ซึ่งไม่มีแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจนทำให้การสงเคราะห์บางครั้งไม่ตรงกับความต้องการของโครงการฯ และของเด็กหญิง

ด้านทัศนคติและความคาดหวังของเด็กหญิงด้อยโอกาสที่มีต่อบทบาทการสงเคราะห์ของพระสงฆ์ ในภาพรวมเห็นว่าการสงเคราะห์ของพระสงฆ์ทำให้การดำเนินชีวิตในหอพักได้รับความสะดวกมากขึ้นและได้รับกำลังใจจากการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังจริยธรรม ทั้งสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันให้มีความสุขในชีวิตมากขึ้น ในส่วนของผู้บริหารและครูอาจารย์ผู้ดูแลเห็นว่าพระสงฆ์มีส่วนสำคัญในการสงเคราะห์ด้านสวัสดิการ (ปัจจัย 4) และการปลูกฝังจริยธรรม ทำให้การบริหารโครงการฯ ดำเนินไปด้วยดีและทำให้เด็กหญิงได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองตามแนวทางของพุทธศาสนา เด็กหญิง ครูอาจารย์ผู้ดูแล และผู้บริหารโครงการฯ คาดหวังให้พระสงฆ์คงบทบาทในการสงเคราะห์เช่นนี้ต่อไป เพื่อให้การดำเนินงานสงเคราะห์

เด็กหญิงด้อยโอกาสในจังหวัดน่านดำเนินต่อไปได้ด้วยดี ทั้งนี้เพื่อเด็กหญิงด้อยโอกาสจะได้รับ
โอกาสในการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้นไป